

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 36. — ŠTEV. 36.

NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 13, 1933. — PONEDELJEK, 13. FEBRUARJA 1933

VOLUME XLII — LETNIK XVI

AMERIKA BO PRIZNALA SOVJETSKO RUSIJO

JAPONSKA PRAVI, DA BO, NEGLEDE NA POSLEDICE, VEDNO ŠČITILA NEODVISNOST MANDŽURIJE

Po evropskih državah prevladuje prepričanje, da ne več daleč čas, ko bo Amerika priznala Sovjetsko Unijo. — To bo eden prvih ukrepov Rooseveltove administracije. — Položaj na Daljnem Iztoku zahteva, da delujeta Amerika in Rusija roko v roki. — Odbor devetih je dal Kitajski oblast nad Mandžurijo.

PARIZ, Francija, 12. februarja. — Evropske vlade so prepričane, da bo Rooseveltova vlada v kratkem času priznala sovjetsko Rusijo. V tem namenu deluje v evropskih državah William C. Bullitt, ki se hoče poučiti o razmerah v Rusiji in o mišljenju raznih evropskih vlad.

Po mnenju evropskih politikov tudi ameriški demokrati vedo, da bo Rooseveltova vlada takoj spočetka najlažje pokazala izpremembo svoje politike proti dosedanji republikanski politiki s tem, da Združene države priznajo Rusijo.

Tudi Rusi pričakujejo, da bo Roosevelt kmalu pričel s tozadevnimi pogajanjmi. Vsled političnega in še posebej vsled gospodarskega položaja si sedaj Rusija zelo želi priznanja Združenih držav.

Vsled položaja na Daljnem Iztoku, zlasti v Mandžuriji je po mnenju ruskih vladnih krogov potrebno, da delujejo Združene države in Rusija roko v roki. In vsled sedanje fašistovske vlade v Nemčiji, ki je nasprotna boljševizmu, želi Rusija stopiti v tesnejše trgovske zveze z Združenimi državami in opustiti nemški trg.

Rusija je že pred enim letom napravila nekatere korake za ameriško priznanje, toda zaradi bližajočih se predsedniških volitev se Washington na to ni oziral. Ker pa so sedaj v Ameriki prišli demokrati do vlade, vsa politična javnost pričakuje, da bo politika Združenih držav popolnoma izpremenjena.

ZENEVA, Švica, 12. februarja. — Odbor devetih je sestavil poročilo za svet Društva narodov, v katerem obsoja japonski vpad v Mandžurijo in priporoča, da Združene države in Rusija ter društvo narodov ostanejo varuhi Mandžurije pod kitajsko nadvlado.

Odbor devetih je stavil konečni predlog, ko je prejel poročilo, da so Združene države pripravljene podpirati Društvo narodov.

Vsled tega poročila bo Japonska primorana izstopiti iz Društva narodov in japonski delegati že sestavljajo tozadevni odgovor in naznanilo za izstop.

To poročilo Liginega odbora še bolj obsoja japonski nastop v Mandžuriji kot pa poročilo Lyttovne komisije.

Odbor priporoča posredovalni odbor, v katerem bodo imeli svoj sedež tudi zastopniki Združenih držav in Rusije. Naloga tega odbora bo:

1. Da sestavi novo ustavo za neodvisno mandžursko državo pod nadvlado Kitajske. Ta država bo v nadomestilo Mančukuo države, katero je postavila Japonska.

2. Da nadzoruje poravnavo vseh sporov med Kitajsko in Japonsko. S tem je bila zavržena zahteva Japonske, da se obe državi sami pogajata za poravnavo.

3. Pozval bo države, ki niso članice Društva narodov, da ne priznajo Mančukuo.

TOKIO, Japonska, 12. februarja. — Japonska vlada sestavlja odločen odgovor na sklep liginega poročila in bo trdno ostala na svojem stališču, da ne opusti Mančukuo.

Celemu svetu bo japonska vlada oznanila, da je

Nad dvanajst milijonov nezaposlenih

V LOM V POSLANIŠTVO

Iz pisarne madžarskega vojaškega atašaja v Beogradu so bili odnešeni važni dokumenti.

Dunaj, Avstrija, 12. februarja. Po raznih podonavskih državah so zopet začeli krasti razne tajne dokumente.

Komaj 24 ur je poteklo izza časa ko sta angleški in francoski poslanik protestirala pri avstrijski vladi zaradi vtihotapljanja orožja iz Italije, ko so izvedeli diplomatski krogi, da je bilo vlomljeno v pisarno madžarskega vojaškega atašaja v Beogradu in da so bili odnešeni razni važni dokumenti.

Madžarska je vložila pri jugoslovanski vladi oster protest.

Značilno je, da so bili dokumenti par ur kasneje na istotako zagroten način vrnjeni kot so izgnili.

Pred nekaj dnevi je bil ukraden v vojnem ministruvu na Dunaju ključ za šifrirane brzojavke. Tatvina je bila izvršena baje po naročilu čehoslovaške vlade.

RUSKI KMETJE SKRIVAJO ŽITO

Žito za setev so skrili. — Setev v Ukrajini in na Kavkazu se bo zakasnila. — Vlada bo morala preskrbeti žito za setev.

Moskva, Rusija, 12. februarja. Posebni poročevalci lista "Izvestija" poročajo iz glavnega mesta severnega Kavkaza, Rustova, da vlade ne glede na to, ako je v pokrajini kaj žita za setev ali ne, ne bo mogla dobiti nobenega žita.

Navzile temu, da se prične setev na Kavkazu okoli 1. marea in v Ukrajini teden pozneje, zatrjujejo kmetje, da nimajo dovolj žita za setev.

Znano je tudi, da komunistična društva ne marajo iskati žita, ki so ga kmetje poskrili.

Osrednja vlada v Moskvi zahteva določeno množino žita, toda krajevne oblasti po deželi zatrjujejo, da žita ne morejo iztirjati in zahtevajo žito od vlade.

Mogoče je pravica na obeh straneh. Krajevne oblasti so prav gotovo bile zelo počasne v pobiranju žita med žetvijo in Božičem.

Navzile temu, kakorkoli piše sovjetsko časopisje, je vsakemu znano, da so bile razmere v Ukrajini in na Kavkazu spomladni take, da so kmetje morali žito, ki bi moralo biti za setev, porabiti za živež. To so priznali celo sovjetski voditelji v svojih govorih.

Splošno je tudi znano, da je bila letina na Kavkazu in v Ukrajini zelo slaba. Vse tega obe deželi potrebuje pomoč od zunaj, kar morejo po vsej pravici zahtevati, kajti po ostali Rusiji je bila letina dobra in je na razpolago dovolj zalog.

odločna varovati neodvisnost Mančukuo ne glede na posledice.

Japonski delegat Yosuke Matsuoka je sestavil odgovor in ga brzojavno sporočil vladi v odobritev.

ČAS ZA VSTAJO NA KUBI JE NAPOČIL

Bivši predsednik preročuje novo vlado. — Bivši predsednik je nasprotnik sedanjega predsednika.

Miami, Fla., 12. februarja. — Bivši predsednik Kube, general Mario G. Menocal je izjavil, da je sedaj čas zrel za revolucijo na Kubi. Menocal je vodja stranke, ki nasprotuje vladi sedanjega predsednika Machado.

Menocal je rekel: — Sadje na drevesu vstaje je zrelo — čas je za vse one, ki ljubijo Kubo, da drevo potresejo.

Menocal je rekel, da so njegovi pristaši, ki so združevali v Zdr. državah, v Mehiki, Srednji Ameriki in v Evropi, videli znake, ki jim napovedujejo padeč Machadove vlade.

Menocal je odločno zanikal, da bi bila ladja, ki vozi veliko zalogo orožja, na poti iz Baltimore v Miami, da vzame na krov kubanske politične begunce, ki bi se tajno hoteli pripeljati na Kubo, da bi dvignili vstajo.

Ravno tako je odločno zanikal vest, da se bo 20. februarja pričelo revolucijarno gibanje proti predsedniku Machado in sicer iz mest Merida v Mehiki, Miami in Guatemale, ko bodo pričele pokati bombe na Kubi.

— Vest o oboženi ladji je smešna. Imamo druga in boljša sredstva, — je rekel general Menocal.

Menocal je napovedal novo vlado in rekel:

— Ko bo nova vlada prevzela svoj urad, je gotova stvar, da bo vlada denar, ki so ga Kubi posodile Združene države pod Machadovo vlado, vrnjen in Kuba ne bo preklicala nobenega dolga.

Menocal je dodal, da bo nova vlada, kadarkoli pride na krmilo, takoj skušala izboljšati gospodarski položaj dežele.

AMERIŠKI KONZUL UMRL

Sheffield, Anglija, 12. februarja. — Danes je umrl William J. Grace, ki je bil v tukajšnjem mestu štirinajst let konzul Združenih držav.

Njegovo truplo bodo odvedli v Syracuse, N. Y.

POVIŠANA CENA NA RUSKIH ŽELEZNICAH

Moskva, Rusija, 10. februarja. Vožnja na ruskih železnicah je sedaj najdražja na svetu, kajti vlada je vožnino zopet zvišala za 35 odstotkov. Najbrže hoče vlada s tem zmanjšati potovanje, ker so bili vlaki vedno prenapolnjeni.

Vsled povišane vožnje so najbolj prizadeti ljudje, ki se morajo na povelje vlade izseliti iz mest na deželo. Na nekaterih progah je bila vožnja v zadnjih mesecih zvišana za 300 odstotkov.

VPLIV HITLERJA NA LIGO

Zaradi njega je Liga nastopila ostreje proti Japonski. — S tem je bila Liga rešena.

Washington, D. C., 12. febr. — Ker je Adolf Hitler prišel do vlade v Nemčiji, se je tehtnica Lige narodov obrnila proti Japoncem. S tem je bila rešena Liga in prepričana nevarna mednarodna izolacija Združenih držav.

Pri vsem tem pa Združene države ne bodo lahko dihale, dokler odbor devetnajstih ne predloži svetu Lige narodov svojega poročila glede Japonske.

Anglija in Francija sta dolgo omahovali in se še sedaj nista odločili, da bi podpirali Ligo proti Japonski. In k temu koraku se ne bosta odločili prej, dokler se ne bosta sami čutili v nevarnosti. In ta nevarnost preti sedaj od Nemčije.

Prihod Hitlerja na stol železnega kancelerja Bismarcka je prinesel takojšnjo izpremembo. Anglija in Francija, ki sta takoj spočetka podpirali Japonsko v Ženevi, sta spoznali položaj. Povod za to je videti posebno v treh točkah Hitlerjevega programa:

— Zahtevamo zvezo vseh Nemcev, da bodo postavili veliko Nemčijo na podlagi pravice samoodločevanja, kakor imajo tudi drugi narodi.

— Zahtevamo enako pravico za nemški narod, da ima zvezo z drugimi narodi po svoji volji in zahtevamo preklice versaillske in saint-germanske pogodbe.

— Zahtevamo dežele in kolonije za prehrano našega naroda in za naseljevanje našega preštevilnega prebivalstva.

Ako bi mogla Japonska uničiti versaillski pogodbo, in bi vzela, kar hoče imeti na Daljnem Iztoku, tedaj bi tudi Nemčija imela isto pravico uničiti versaillsko pogodbo, kadarkoli in kjerkoli bi se ji zdelo primerno.

OGROMNA MNOŽINA KOBILIC UNICENA

Buenos Aires, Argentina, 12. februarja. — Minister za poljedelstvo je danes naznanil, da so razne poljedelske obrambne organizacije uničile 134.000 ton kobilic.

ZDRAVILO PROTI LAKOTI

Riga, Estonija, 12. februarja. Rusija skuša zmanjšati tek, ker za narod ni zadostne hrane. Profesor Aleksander Čukičev je iznašel serum, ki odpravi tek, ne da bi bilo treba zavžiti kako hrano. Čukičev pravi, da samo eno vbrizganje njegovega seruma potolaži želodec in da ne čuti več nobene lakote.

SABOTAŽA NA IRŠKI ŽELEZNICI

Belfast, Irsko, 12. februarja. — V soboto sta se završili na železniški progji dve eksploziji. Promet je bil več kot dvanajst ur ustavljen, predno so popravili travnice.

Oblasti domnevajo, da so odgovorni za eksplozijo štrajkarji, dočim vodstvo štrajkarjev obdolžitev odločno zanika.

WILLIAM GREEN PREDLAGA 30-URNI DELOVNI TEDEN

WASHINGTON, D. C., 12. februarja. — Danes je izjavil William Green, predsednik American Federation of Labor, da je bilo meseca januarja v Združenih državah enajst milijonov nezaposlenih. Število nezaposlenih je naraslo izza meseca decembra za tristo tisoč. V zvezi s tem je zahteval Green splošno skrčenje delovnega tedna, češ, da je to edina rešitev iz sedanjega obupnega položaja.

Čenitev American Federation of Labor temelji na poročilih organizacij, ki so ji podrejene oziroma ki so v zvezi z njo.

Leta 1929, ko je bilo že dva milijona in petstotisoč nezaposlenih, je znašal povprečni delovni teden osemindirideset ur. Sedaj, ko je dvanajst milijonov nezaposlenih, znaša delovni teden povprečno še vedno enoinštirideset ur.

Ako bi skrajšali delovni teden na trideset ur, bi dobilo po Greenovem mnenju, skoro sedem milijonov nezaposlenih delo.

Tozadevni predlog bo igral zelo važno vlogo pri preiskavi gospodarskega položaja, ki jo bo uvedel jutri senatni finančni odsek.

Odsek na najprej zaslišal nadsto ugodnih Amerikancev, ki bodo pojasnili svoje mnenje in dali morebitne nasvete.

Ta nobičajna preiskava se bo vršila na predlog senatorja Harrisona, demokrata iz Mississippi. S to preiskavo bodo skušali natančno dognati vzroke sedanje depresije.

Philadelphia, Pa., 12. februarja. — Kot edino sredstvo, da se ameriški narod izkoplje iz depresije, priporoča Samuel L. Vauglan, predsednik nadzornega sveta Baldwin Locomotive Workers, takozvano "revolucijsko gibanje", ki je v tukajšnjem mestu že nekaj časa v teku.

Udeležuje se ga sedem tisoč protovoljcev, ki so dobili od tisočih lastnikov hiš zagotovilo, da bodo dali svoje hiše popraviti.

Za popravila bo izdanih vsega skupaj nad dvajset milijonov dolarjev.

USTRELJEN PRI PREKORANJU CENJU MEJE

Budimpešta, Madžarska, 12. februarja. — Ogrski kmet, ki je pomotoma prekorajčil jugoslovansko mejo, je svojo pomoto plačal s smrtjo.

Kmet iz vasi Gostola na Ogrskem je hotel obiskati svojega prijatelja v Szabolakos, tudi na Ogrskem. Na svojem potu pa je nehote prekorajčil jugoslovansko mejo, ki je na tem kraju vijugasta.

Jugoslovanski vojak ga ustavi in ker ni znal govoriti srbsko, se je pričel pripraviti. Vojak ga pobije na tla. Trije kmetje, ki so od daleč opazovali ves odgodek, in se niso upali priti približno, pravijo, da je vojak trikrat ustrelil na kmeta, ko je ležal na tleh.

RAZPUST KOMUNISTIČNIH DRUŠTEV

Bukarešta, Romunska, 12. febr. Vlada je pod obsednim stanjem odredila, da se morajo po celi Romunski razpustiti vse komunistične organizacije.

EIKEBOOM JE IZGUBIL POVELJSTVO

Vsled upora holandskih mornarjev je poveljnik brodiraja izgubil poveljstvo. — Križarka se je podala po bombardiranju iz aeroplana.

Batavia, Java, 12. februarja. — Kapitan Eikeboom je bil odstavljen kot poveljnik holandske križarke De Zeven Provinciën, katero so odpeljali uporni mornarji, ki pa se je morala podati, ko so jo bombardirali aeroplani.

Mornariška komisija je pričela preiskavo.

Prva natančna poročila so sprejela mornariška oblastva, ko je bila uporna križarka pripeljana v pristanišče z 22 mrtvimi častniki in mornarji, ki so postali žrtve bombe, katero je spustil na križarko aeroplan.

Holandska vlada je naglo odredila vse, da bodo uporni in pobegli mornarji kaznovani, ker so zvezali svoje častnike in so se odpeljali z bojno ladjo skoro pred nosom svojega poveljnika.

Poleg 22 mrtvih je bilo ranjenih 25 mornarjev, ki so bili pripeljeni v pristanišče Java na rušičeu Piethien.

O begu so podali najjasnejšo sliko holandski častniki, ki so bili ujetniki na odpeljani križarki.

Častniki so izpovedali, da uporni mornarji niso pričakovali, da bo aeroplan bombardiral ladjo. Tudi častnikarski poročevalci, ki se je nahajal na eni izmed zasledujočih ladij, ni opazil, da bi iz štirih zasledujočih aeroplanov bila vržena kaka druga bomba. Prva bomba je bila vržena samo v svarilo uporni križarki in je padla blizu ladje v morje. Ko pa je padla druga bomba, se je na krovu križarke pokal velik oblak dima in nato so prišla z raketi znamenja za predajo.

Zasledujoče ladje so križarko takoj obkolile.

Uporniki so takoj pričeli skakati v čolne in mornarji zasledujočih ladij so jih reševali. Zdravniki so takoj odšli na križarko in so obvezali ranjene ter so bili takoj prepeljani v Batavio.

Ko se je križarka Piethien približala križarki De Zeven Provinciën je nek častnik mahal z roko drugemu častniku na Zevien: o-ba častnika sta bila brata.

ADVERTISE
in "GLASNARODA"

KRATKA DNEVNA ZGODBA

PESNIŠKA LJUBEZEN

O. N.

Tisto zimo je preživel v velikem mestu, posejal podnevi univerzo, ponoči pa pisal pesmi.

Njegove pesmi, polne blagoslavja in mladosti in polne velikega, divjega ognja, so bile vse namerjane neki daljni lepotic. Kateri? Tega sam ni vedel. Katerikoli le, pi, brezimenski neznaniki, katere sliko je nosil ostro zarisano v srcu — da, žal, samo v srcu. Toda neke v širokem svetu je morala resnično živeti (v to je veroval) in neko mu bo gotovo prišla pred oči (na to je prisegel).

Sam pa tja je zašla katera teh zaresnih pesni v večji časnik ali časopis, in tako je bilo dovolj preskrbljeno, da se je svet seznanil z njegovo vero in njegovim navdušenjem.

O. N. 1.

Tisto zimo je preživel v malem zdravilišču, delala postrani v tajništvu hotela, ponoči pa pisala romane.

Poglavja njenega romana, polna sladkobe in nežnosti in polna velikega, tropetajoznega hrepenenja, so opisovali lik izredne lepe, mlade deklice, ki je žvela samotno in od nikogar zaželjena neke na svetu. Z dveh strani njene knjige je odmeval divji klic po možu. Po katerem? Po katerem koli brezimenskem neznaniku, ki je moral tu ali tam resnično živeti in ki je bil nedvomno edini in najlepši svoje vrste. Med vrstami pa je zvenelo velike upanje, da bo ta izvoljeni mladi mož nekoč nenadoma prišel, poljubil osamelo lepo deklico in jo odvedel s seboj...

Sam pa tja je zašlo kako poglavje tega hrepenčnega romana v večji časnik ali časopis, in tako je bilo dovolj preskrbljeno, da je svet zvedel za njeno silo in žalost.

Pisma

In nekega večera je sedel in čital eno njenih otožnih povelj. — Preletelo ga je nekaj posebnega, pomočilo je pero v črnilku in ji pisal dolgo pismo.

Pismo jo je našlo (po ovinkih, saj ni vedel ne za njeno deželo ne za njeno bivališče, toda pismo jo je našlo!).

Po dveh dneh je priplaval njen edgovor, kakor nenadna pomlad v njegovo nezakurjeno sobo.

"O, ti edini, dolgo zaželeni, ti si!" mu je pisala.

"O, ti edina, večno iskana, ti si!" ji je odgovoril.

In odslej je vsak dan prinesel

pismo in ga odnesel — njemu in njej.

In pošiljal ji je svoje pesmi, vsak dan eno — z vprašanjem, kaj misli o njih (v resnici pa je delal to zato, da bi bila iz stihov njegovo ljubezen in se oprijela z njimi.)

In ona mu je pošiljala svoje povelje — v korekturo, kakor je po nižjo pripomnila (toda v resnici samo zato, da bi videl v njih samega sebe tako, kakor ga je gledala ona).

Tako sta delala več mesecev ter se neresljivo zapletla med seboj. Pri vsem tem pa sta žvela oddaljena drug od drugega dva dneva hoda in se še nista videla nikoli...

TRŽNI DAN

Na dan, ki sta si ga bila dobelca za prvo srčanje, je bil v najmlajnem mostecu velik semeni. Po uleah je škrtklala rogata živina in povsod so kričali branjeveci in semarji...

SLED ZA PRAČLOVEKOM

Italijanski geolog in antropolog Cipriani, ki je znanstveno preiskal Tripolis, je opisal v "Corriere della sera" svoje antropografske in etnološke izsledke, predvsem v pokrajini Fezan; na vsak način so zanimiva njegova izvajanja o razvoju človeške rase.

Na zadnjem letnem zborovanju Afriške družbe za napredek znanosti so prišli zlasti znanstveniki do prepričanja, da skriva Sahara pred vsem italijanski del, še nepreiskane skrivnosti o pračloveku; misli se, da je severna Afrika žibel ali vsaj pokrajina razvoja človeka kot "homo sapiens". Z ozirom na tako mišljo so naši pradedje radi velikega prostora brez dvoma zadovoljni živel, saj so imeli vse življenjske pogoje za dober razvoj v vse pravice; toda ko so se pozneje začeli sušiti veliki kompleksni zemlje in je nastajala današnja velika puščava, so se prvotni prebivalci razkropili na vse štiri vetrove. Po tej hipotezi so se razdelili posebno v srednje in južne predele Afrike, v Evropo in ostale zemeljske dele, kjer tvorijo izvor današnjih še živih ras. Evropa ima potentakem svoje prednike iz severne Afrike, odkoder so se priselili pred kakimi 150 tisoč leti. V ostale pokrajine, kakor je vzhodna Afrika, pa je prišel človek (kolikor nam morejo povedati izkopane zadnjih let.) v najstarejših, spleh nepreprečljivih časih.

Naloga antropologov je torej predvsem ta, da se ogledajo s pomočjo danih zgodovinskih podatkov po prazgodovinskih današnjih severnoafriških ljudstev. Imamo pa za to na razpolago najdišča visoke vrednosti; tako so tu grobovi iz prastare epohe, katere časa sploh ni mogoče ugotoviti; dalje najdeni ostanki kosti, predgodovinska kamena industrija ali napisi in slikanje v skalah... Vse to ma visok človeško-zgodovinski izvor. Študij teh najdb je privedel do

Prišla je s poštnim avtom čez goro. Stala je na kameniti stopnici poštnega poslopja, v rjavem plašcu in v rjavem klobučku, kakor mu je pisala — stala in čakala.

On je skočil iz vlaka, še preden se je ustavil. Z velikimi koraki je hitel po cesti v sivem plašcu in širokokrajnim klobučkom v roki, kakor ji je pisal.

Spoznala ga je na prvi pogled. Ko je tako hitel, je preplašena opazila, da njegov hrbet ni raven n na njeno sree je padla ledena mrzla roka.

Smehljaje se ji je približal. Toda nemadno je uvidel, da bi mu mogla biti po svoji starosti mati in pred njegovimi očmi se je pojavila gosta megla.

Da — potem sta si podala roke. In ko sta si stala tako nasproti in izpregovorila par prijaznih besed, sta gledala oba drug čez drugega v daljavo...

O. Frci

RESNIČEN DETEKTIVSKI ROMAN

V Utenj na Litavskem je prejel neko deklo iz Amerike 500 dolarjev. Pošta, ki ji je imela denar izročiti, pa je zahtevala od dekleta izkaznico, istovetnosti. Zato je bilo treba z dvigom počakati. To je bila na prvi pogled dekletova sreča. Ponoči sta namreč vdira dva maskirana razbojnika v dekletovo sobo in zahtevala od nje denar.

Dekle je vlonilecema povedalo, da še ni dvignilo dolarjev, nakar sta razbojnika izgnila. Naslednji dan je šlo deklo po denar in je pripovedovalo o nočnem dežvlaju svojim znancom. Poštni uradnik, ki je tudi slisal, kaj se je zgodilo, je ponudil dekletu svojo pomoč. Skril se je v omaro njene spalnice. V noči sta razbojnika vnovič vdira v hišo in zahtevala od dekleta denar z najhujšimi pretunjanji. Dekle ji ma je odgovorilo, da ima denar v omarji. Vlonilec sta nato stopila k vratom, da bi odprla omaro, v tistem trenutku pa so se odprla vrata sama in iz omaro je skočil pogumni poštar ter enega razbojnika ustrelil, drugega pa hudo ranil. Ko so vlonilec demaščirali, so presenečeni ugotovili, da sta bila roparja — policijski predstojnik in njegov pomočnik, ki sta dekletu izdala izkaznico o istovetnosti, katero je zahtevala pošta pri izplačilu zneska.

ANEKDOTA

Berlinski teolog Gerhard Strauss je bil nekoč na veliki dvorni pojedini v Berlinu. Dvorna dama, ki mu je sedela ob strani, je bila že prej obveščena, da je njen sosen slaven mož. Ko se je približal Strauss, ni mogla premagati svojega veselja, da je v družbi teologa Straussa, slavnega avtorja "Življenja Krista". "To ni točno je pojasnil Strauss, ki je bil celo nasprotnik onega Straussa. "Torej ste vendar oni Strauss, ki je uglasbil onih sto in sto valčkov," je pristavila dama še bolj navdušeno. "Ne, tudi ta nisem," je odgovoril Strauss nekoliko užaljen. "Povem vam tudi, da nisem nič oni noj (besedna igra z nemškim Straussom), ki leže velika jajca, temveč berlinski dvorni pridigar Strauss."

Tudi Vandali, ki so krenili iz Evrope v Afriko, a jih po številu ni bilo več kot kakih 200.000 mož, niso mogli pustiti za seboj bogve kakih sledov, ki bi kaj pomenili pri razvijanju severnoafriških praplemen; saj so bili po svojem brezuspšnem boju z Grki povsem izginiti in iztrbljeni iz severne Afrike. Tudi Grki so se v neznatni meri selili v severno Afriko, pa to je komaj imena vredno. Vseje sledove so pustili za seboj Arabci po uničenju njihove bizantinske vlade. Pa tudi t kroj mogli v večini krajev ugasiti berberske rase. Šele v polovici II. stoletja se je priselilo pri nekem večjem arabskem vpadu znatno število nomadskih pastirjev, ki so si našli dom v severni Sahari. Po njih je nastal današnji mešani tip tako zvanih Arabcev, katere pa kaj lahko celo oko lajlika loči od čistokrvnih Berbercev, ki bivajo v premmogih pokrajinah severne Afrike. Tu živi tudi mnogo Judov, ki so prispeli sem že za časa starih Rimljanov in se zadržali povsem ločeno od ostalih narodov. Celo z neznatnimi berberskimi plemeni, ki so sprejeli izraelsko vero in pravijo, da so prišli iz Palestine, se ne mešajo. V severni Afriki se prečestokrat dogaja, tako tudi med domačini Somalije, da se prav radi (seveda napačno) razglabljajo za potomce Arabcev. Kajpada je to razumljivo, saj so Arabci v severni Afriki vodilno, gospodujoče plemo, mohamedansko vero pa izpričuje malone vsa severna Afrika in velik del ostale Afrike. V poštev pridejo tu še vojaki, ki so v turški dobi vdirali s svedozemske strani v severnoafriške dežele; pa tudi v srednjem veku so vdirali španski Andaluzijci, katere še danes lahko ločimo od Berberov.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mno go jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."

VAMPIRJI VELEMESTA

Spisal EMILE GABORIAU

B O M A N

73

Po mnogih vprašanjih in zmedenih odgovorih je slednjic zvedela, da je njen mož po nesreči ustrelil na lovu Montlouisa...

Čez nekaj ur je pojasnjeval Ludovic v salonu to grozno nesrečo in dokazeval, da njegovega gospodarja ne zadene nobena krivda, ker je krivo edinole nesrečno naključje. Diana je verjela, da je slo res samo za nesrečno naključje.

Niso ji pa povedali resnice. Resnica je bila čisto drugačna.

Po obedu v bivronske gozdu je začel Octave pod vplivom steklenice sauterneskega vina zbijati šale, češ, da dobro ve, katera ženska je kriva, da Montlouisa čisto ni doma. Ta čas sta bila sama, zaostala sta bila malo za drugimi lovi.

Montlouis je nekaj časa molče poslušal zasmehevanje ženske, ki jo je blazno ljubil, nazadnje se je pa njegov ponos uprl in odgovoril je dokaj roboto.

To je zadostovalo, da se je de Mussidan razjezil. Najprej je izjavil da takih nesramnosti iz ust svojega tajnika ne bo trpel, potem mu je pa še očital, da spravlja v nevarnost svojo dobro službo zavoljo dekleta, ki tega ni vredno, ker ga vara z drugimi.

To je bilo preveč. Montlouis je prebledel kot zid in zaklical grozeče:

— Niti besedice več, gospod vikonte, prepovedujem vam govoriti o nji.

Njegov glas je bil tako preteč, da je Octave mislil, da bo zdaj zdaj plaml naj. Zato je dvignil roko da bi ga udaril.

Montlouis je pa odskočil in se izognil udarcu. Ves iz sebe od jeze je stopil pred vikonta in mu zabrusil v obraz.

— Kaj govorite o varanju vi, ki ste vzeli ljubico drugih? Vaša žena je čisto navadna...

Ni izgovoril do konca strašne irditve, kajti v tistem hipu je dobil v prsa naboj iz Octaveve puške.

Zakaj je de Mussidan utajil Diani resnico? Zakaj se ni potrudil zvedeti, koliko je na strašni Montlouisovi obdolžitvi resnice?

Ni se upal. Bil je do ušes zaljubljen v svojo ženo, a resnična ljubezen je zmožna odpuščati vse. Čutil je, da bi ne imel nikoli poguma ločiti se od Diane in da bi ji odpustil, pa naj bi še tako grešila.

Sodišče ga je na podlagi Ludovicove izpovedbe oprostil, toda s tem še ni bil rešen očitkov vesti. Naročil je skati dekleta, ki jo je Montlouis ljubil in po dolgem prazkevanju se mu je posrečilo najti jo. — Ubogo deklo! Povila je bila baš sinčka in rodbina jo je zapodila od hiše.

Octave jo je rešil, da si ni končala življenja, ni ji pa povedal, kaj ga je vodilo pri tem! Prisegel ji je, da ji bo pomagal vzgojiti sina, ki je dobil po Montlouisu ime Paul.

Čez nekaj dni sta zakonca de Mussidan odpotovala iz Poitou. Diana ni še nikoli tako hrepenela po Parizu. Zvabila je k sebi v službo bivšo konornico gospodične de Puymandour in od tega indiskretnega dekleta je zvedela, da je ljubila gospodična de Puymandour pred poroko Georga de Croisenoisa, ki naj bi postal zdaj orodje njene osvete nad Norbertom.

XIII.

Norbertov zakon z gospodično de Puymandour ni bil srečen. Jezila sta se drug drugega zaradi lastne slabosti in če je bila Marija Norbertu žena, vsiljena z despotično voljo, gospa de Puymandour ni mogla odpuščati svojemu možu, da jo je vzeli.

V ogromni palači na rue de Varennes se je čutila zelo osamljeno. Zato ni čuda, da se je pogosto sponinjala Georga de Croisenoisa. Če bi ji bil oče dovolil, bi bila zdaj Georgova žena in preživljala bi nekje trenutke vroče ljubezni, kajti George jo je ljubil. Norbert pa?

Norbert je živel ta čas ono nespametno življenje, ki vodi navadno v obup in samomor. Stric, monsieur de Septvaire, ga je odvedel v klub, kjer je bil navdušeno sprejet. Nosil je eno zgodovinskih imen Francije: glas ljudstva je potrojil njegovo imetje, ki

je bilo že itak znatno. Ljudi se je kar trlo okrog njega, vse je povpraševalo po njem, postal je kar čez noč slaven. Ker se ni mogel pobahati, da je najbolj eleganten in bistrunen, se je hotel odlikovati vsaj z brutalnostjo in cinizmom.

Potrošil je mnogo denarja za dirkalne kolnje in plemenitim dirkačem primerno stajajo; postal je bil junak dveh ali treh dvobojev. Povsod so ga videli v družbi lepih žensk.

To neurejeno življenje je mikalo Norberta kot prepad nesrečneža, ki se sklanja nad njim. Ni se upiral tej opojnosti, mislil sploh ni več.

Samo ena misel je silila neprestano nadan, misel na Diano. Naj je počel karkoli, ta misel mu ni šla iz glave.

To razuzdano življenje je živel že pol leta, ko je zagledal nekega lepega februarškega popoldne v trenutku, ko je korakal po avenue des Champs-Elysees, miado damo, ki mu je prijateljsko kimala.

Približal se ji je in ostrmel. Spoznal je namreč Diano, gospo de Mussidan.

Zdelo se je, da je mlada dama manj razburjena. Nekaj časa sta molčala, kakor bi čutila, da jima visi nad glavo bridka usoda.

Norbert je slednjic začutil, da mora nekaj reči:

— Vi ste zdaj v Parizu? — je vprašal tilho.

— Da, gospod vojvoda.

— Že dva meseca!

— Da, in minila sta tako hitro, da kar verjeti ne morem.

V očeh ji je zaigral čuden smehljaj, ko je vprašala:

— Toda povejte mi kaj o vojvodinji de Champdoce; ji v Parizu ugaja?

— Norbertu se je zmrščil pogled.

— Vojvodinji, — je dejal nevoljno, — vojvodinji...

Diana ga je rešila iz zadrege. Podala mu je roko in dejala na pol prijateljsko, na pol porogljivo:

— Upam, da ostaneva prijatelja — dobra prijatelja. No torej, na svidenje!

In urnih korakov je odšla.

Norbert je bil tako zmeden, da ni segel Diani v roko. Šele čez nekaj časa se je zavedel, da je že odšla.

— Ah! — je vzkliknil srdito, — še vedno jo ljubim! Nobene druge ne morem ljubiti! Nikoli nisem in nikoli ne bom ljubil nobene druge.

Drugi dan je bil pa že zopet na avenue des Champs-Elysees, kjer se je sestoja z Diano. To se je ponavljalo tudi naslednje dni. Na vsakem sestanku sta malo pokramljala, a v začetku naslednjega tedna je Diana obljubila Norbertu, da pojše drugi dan v Bullonjski gozd na izprehod in da jo lahko spremlji.

Diana je dejala, da pojde na izprehod ob treh. Toda Norbert je bil na določenem kraju že pred drugo uro in od nestrpnosti je kar žarel; človek bi mislil, da ima pred seboj zaljubljenega petošoleca, ne pa zrelega moža.

Končno jo je zagledal. Pozdravil jo je, ona ga je pa prišla molče pod roko in odvedla dalje v gozd.

NADALJEVANJE SLEDI

Starodavno zdravilo pomaga proti hrbeobola
"Dve leti sem trpel nesretno bolečine strašnega hrbeobola. Poskušala sem vsakovrstne linimente, pa mi nobeden ni pomagal. Prijatelj mi je priporočil Anchor Pain-Expeller, in ko sem se le dvakrat namazala, je vsa bolečina izgnila. Pain-Expeller je najboljši med vsemi."
J. S.
Lockport, N. Y.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Tri lepe sestre.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

48

(Nadaljevanje.)

Diktor Heimrod je prišel sam po njo na železniško postajo. Ko opet zagleda njen blede obraz, mu veselja bije srce. Kako zelo jo je pogrešal osem dni!

Z velikim sočutjem poslušala njeno poročilo. Toda ne stavi ji vprašanja, ki mu je ležalo na jeziku — vprašanje, ako je svojim ljudem povedala, da se je zaročila. Samo, da se je zopet vrnila!

Zdelo se mu je, da je nova svetloba prišla v njegovo hišo. Sobarica je preskrbela čaj in majhen prigrizek. Na mizi je stala lepa nijacinta.

— Ilza jo je prinesla, — pravi dr. Heimrod. — Otrok se je tako veselil na vaš prihod.

Slo je že na polnoči Gizela vstane.

Trdno ji drži ponudeno roko.

— Gizela, ali vam smem povedati, da sem tudi jaz hrepenel po vas.

Ustraši se živega ognja, ki je žarel iz njegovih oči, ustraši se njegovega tresočega glasu.

Poljubi ji roko, nato položi roko okoli njenega pasu.

— Gizela, moja nevesta! — in kmalu moja ljubljena žena! —

Pritisne jo k sebi.

To presenečenje jo premaga, toda takoj se zopet zavede.

— Ne — ne! — krične in kot bi jo kdo podil, zbeži iz sobe.

Čudno ji bije srce. Ta trenutek ji je jasno povedal, da ni iskala samo matere za svojo hčer — ne, temveč tudi ljubečo in ljubljeno ženo!

Toda to njemu ni mogla nikdar biti!

Dolgo sedi na svoji postelji, z glavjo sklonjeno naprej, in v obupu sklenjene roke med kolena.

— Moj Bog, — vzdihuje, — kaj bo sedaj? — V spomin ji pride zadnja ura z Ernestom. Samo njegova je. Da bi se v svoji notranjosti popolnoma ločila od njega, tega ni nikdar mogla. Njena brepenča ljubezen je veljala samo njemu. In ako bi od nje dr. Heimrod zahteval več kot naklonjenost, bi mu morala povedati resnico.

Biti njegovemu otroku mati in v njegovi hiši gospodinja, to bi mogla; da pa je več in drugače čutil do nje, na to ni računala — to je obteževalo njeno življenje in ji je bilo nemogoče.

Tedaj ji preostane samo eno: zapustiti mora njegovo hišo, ki ji je postala tako prijeten dom; njegova ljubezen jo je gnala iz hiše in če ji je bilo še tako hudo pri sreju.

Naslednja dva dneva je videla Gizela Heimroda samo mimogrede. Dozdelo se ji je kot bi se je izogibal. Ilza pa se je je vedno oklepala in ni ganila od nje.

Tretji dan zvečer prinese sobarica zadnjo pošto, ko so ravno sedeli pri večerji. Med pismi je bilo pismo za Gizelo. Ko pismo odpre, ji pade na mizo list, katerega je pisala Dora s svinčnikom. Pismo je poslal vrhovni zdravnik Elizabetine bolnišnice, ki ji je pri odhodu obljubil, da ji bo poročal o stanju njene sestre. Z veliko radovednostjo prebere naglo kratke vrstice.

Nato pa naglo vstane in omahovaje odide v svojo sobo.

V velikih skrbih ji sledi Heimrod.

— Ali ste sprejeli kakšne slabe vesti?

Tiho mu izroči pismo.

In Heimrod bere:

— Milosljiva grofica: — Žal mi je, da moram biti ravno jaz, da vam prinašam žalostno vest. Ko je gospa Hosemannova že toliko okrevala, da ji že ni bilo več treba ostati v bolnišnici, smo jo danes zjutraj našli mrtvo v njeni postelji. In moram reči: nas ne zadene nobena krivda — sama je hotela umreti. Ponoči si je prerezala žile. Priloženo pismo vam mogoče daje boljše pojasnilo. Še nikdar, grofica, mi ni bilo tako težko sporočiti tako žalostno vest, kot ravno sedaj. Ali vam morem zagotoviti svoje iskreno sožalje?

Globoko ginjen gleda dr. Heimrod Gizelo, ki je, tresoč se po celem telesu, srpo gledala pred se. Ponudi ji kozare vina, katerega naglo izpije.

Dora je tedaj vendarle dosegla, kar se ji je privikrat izjavilo.

Konečno se Gizela odloči, da prebere zadnji pozdrav svoje sestre.

— Moja ljuba Gizela: — Od mene si se ločila z besedami: "Kmalu zopet pridem". Gotovo nisi slutila, kako naglo bo to prišlo. Vedela sem!

Vse moje drage sem še enkrat videla in rekla sem vam vsem "Z Bogom!" in zdaj morem mirno zaspati ter se odpočiti od trpljenja svojega življenja. Rada grem v kraljestvo sene. Saj je bilo tudi moje življenje vedno življenje v senci. Nekdaj si me pred tem svarila, toda nisem te hotela poslušati. Zda sm popolnoma mirna in pripravljena. Saj sem ga še enkrat videla in z njim govorila. To počasno umiranje sem hotela končati. Gotovo ga boš videla na mojem grobu. Izroči mu moj zadnji pozdrav. Povej mu, da sem ga neskončno ljubila. Sam pa naj hodi dalje po poti, ki vodi v leželo polna sonca, kamor bi ga bila tako rada sprémila, ako bi bila mogla sama sebe premagati.

Daj mu eno mojo sliko — toda sliko iz moje dekleške mladosti, ko še nisem bila last drugega.

(Njemu ne pišem kajti v zadnjem trenutku bi se premislila, kajti zanj bi bila še rada živela. Toda to ne more biti. Če bi tudi imela pogum, da bi zapustila svojega moža — nikdar nam ne bi odpustil in greh našega očita bi bil objavljen.)

In ker je moje življenje brez vsake koristi, rada prinesem to žrtve!

Kar sem drugega napisala, kar sem določila glede svojega premoženja, katere spomine in dragocenosti dobiš Ti in Ana, vse te določbe se nahajajo v škatulji pod mojo belo židano blazino. Ključ do nje sem vzela s seboj.

Moje biserne verižice ne dobite. Nikdar je ne smete nositi — biseri pomenijo solze in na moje solze se vam ni treba spominjati.

Drugega Ti nimam nič več povedati, Gizela! Tolaži mater! Smrt v resnici ni najhujše — poznam mnogo hujšega!

Tebi pa, ki si bila vedno tako dobra, tako nesebična, želim na zemlji vsa srečo, da bi enkrat izginile sence s Tvojeje pota. Zaradi nas vseh si to zaslužila!

Dora.

Gizela spusti pismo v naročje. Solze so ji kapale nanj. Doktor Heimrod jo opazuje iz nasprotnega kot sobe, kjer je ostal, da bi ji mogel viti v pomoč.

(Dolge prigodnosti.)

JAPONSKI VOJAK

Japonski vojak je več kot enkrat dokazal, d alahko tekmuje v hrabrosti in vztrajnosti z vsako evropsko armado. Pred 60 leti so se odpravljali japonski vojščaki z lokom in strelivo v boj. Danes pa je ta vojska na višku oborožitvene tehnike. — Vendar se loči japonski vojak v mnogem od evropskega; je po postavi majhen, koščat, čestokrat tudi ozkih prsi. Kljub temu je njegova spretnost odlična. Nobena država na svetu ni po svoji geografski skromnosti tako mogočno pripravljena za infanterijsko službo kot Japonska. Mnogiče rekrutov, ki jih daje dežela, so navajane na težko delo od otroških dni sem. Saj morajo gorjanci po mnogih stezah in ozkih cestah, kamor avtomobil ne more, sami nositi težke tovore; zakaj koni ima Japonska jako malo. To je gotovo dobra predšola za bodočega vojaka. Obratno pa je s konjenico: Japonec ima že vrojen odpor proti jezi.

Največ težav prizadeva japonskemu vojaku pač rošnja uniform. Saj je navajen le na lahke volnene odelo s slamanatimi sandali, nikakor pa ne na debelo vojaško platno in težke skorjute evropskega izvora! Doma spi Japonec na tleh. Tu pa se mora privaditi postelji, v kateri se počuti tujega, zakaj zmerom ga boče misel, da bo drknil z nje. Vendar se privaja Japonec na vse novotarije s humorjem na ustih.

Vstop rekrutov v vojaško službo se vrši kaj slovesno; častniški zbor, sorodstvo mladega vojaka in vsa moštva se udeležijo tega trenutka. Japonski vojaki stanujejo v lesnih barakah. Prvih 6 mesecev ne smejo zapustiti taborišča. Tedenki dopust se le redkokdaj dovoli. Ob nedeljah pa vodijo rekrute k zgodovinsko znamenitim trgov in spomenikom. Na petje med korakanjem polagajo Japonci posebno važnost. Na borbe z bajonetom posebno pazijo. Plača je komaj imena vredna; denarnih darov ne sme vojak nikoli sprejeti od svojih sorodnikov. Saj je dobro hranjen, pa tudi po naravi sami brez potreb in z vsem zadovoljen.

Čistost in higijena igrata tu važno ulogo. Kakor sleherni Japonec ima tudi vojak posebno veselje do vroče kopeli. Tudi pijačo ljubi le, če je vroča. Hrana obstoja v glavnem iz riža, rib, zelenjave, čaja, včasih tudi iz mesa. Vaje se vrše tudi ob najhujšem mrazu. Prestopki proti poslušnosti so izredno redki. Pijanost je kazniva le tedaj če trpi radi nje služba. Vojno ujetništvo se smatra ga nedopovedno sramoto. Glavni praznik jim je evetenje črešenj; takrat okrasijo vojaški kolibe in dobe boljše hrano.

Vojna obramba je bila prvotno predpravica vsjega družabnega razreda, tako zvanega plemenitega samuraja. Leta 1875 pa so uvedli splošno vojaško dolžnost. Japonski

častnik se pripravlja za svoj poklic v kadetnih šolah. Japonski častnik je na nogah podnevi in ponoči. — Službi posveča vso svojo osebnost. Ljubi sport in borenje, le v jezi ne najde nikakega zadovoljstva. Njegove življenjske potrebe so zelo neznačne, zato pa se ubrani vsem dolgogovom, ki tlačijo častnike drugih držav. Strogo se pazi na to, da ne bi bogatejši častniki s svojim sipanjem denarja vplivali na življenjski standard svojih tovarišev. Svojim padlim tovarišem izkazuje Japonec najvišje časti, pa naj bo to častnik ali prostak.

ŽIVALI V ŠTEVILKAH

Oppenheimer, profesor zoologije na berlinski univerzi in letošnji uradni govornik ob zaključku zimskega semestra, je presenetil poslušalec z visokimi številkami. Zračnal je po dolgem napornem delu, koliko vrst živali biva na zemlji. Ugotoviti točno število vseh živih bitij seveda ne bi bilo mogoče. V XVIII. stoletju, ko se je porajala zoologija, je našel njen utemeljitelj Linne v celoti samo 1100 vrst živali. Zdaj pozna zoologija najmanj 400.000 vrst. Na prvem mestu so žuželke z 280.000 vrst. — Samo hrošči štejejo 120.000 vrst, metulji 50.000, a muhe 40.000. Na drugem mestu so ribe z 12.000 vrstami, od katerih biva samo 300 v sladki vodi. Ptice štejejo 10.000 vrst, mehkužci 8000, raki 6000, plazilci 2500, pajki 2000, dvoživke 1200 itd. Zanimivo je, da so sesalci, najvišje živali, jako maloštevilni. Poznamo jih samo do 2000 vrst. Profesor Oppenheimer je poskušal ugotoviti tudi razširjenost posameznih živali. Med drugim računa na zemlji približno 10 milijard podgan, ki so torej petkrat številnejše kakor človeštvo.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berilo

Berilo

(ENGLISH-SLOVENE READER)

Steno name

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI 'GLAS NARODA'

216 West 18th Street

New York City

Koledar l. 1933

Vsebuje poleg spisov dveh naših pisateljev Trohe in Rupnika tudi pesmi Johna Bukovskega, opis našega "Severnega romarja" Planinška, par krasnih povesti, poučne članke iz zemljepisja, naravoslovja in zgodovine ter nešteto drugih zanimivosti.

Cena 50c

Vpoštevajoč slabe gospodarske razmere, smo ga tiskali le omejeno število. Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga naročite še danes.

TEH 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNIH ZA VSAKEGA 50 CENTOV

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York, N. Y.

NOVO MESTO V POLARNEM OBMOČJU

O novem mestu v polarnem območju piše "Umschau": 1250 km železniške vožnje je speljane med Leningradom in Čibinogorskim, novim mestom na polotoku Kuoli. Nastalo je v bližini apatitnih rudokopov na 1200 metrov visoki gori Guetis-Vum-Cor. To mogočno mineralno skladišče je bilo točno pred tremi leti odkrito. Našel ga je član akademije znanosti, Persmann, s svojo družbo. Zdaj poročajo imenovani list, izkopljejo že letno nad 600.000 ton apatita.

Apatitni slon ima rudne možnosti do 75 m. V dolini leži selišče delavev, fosforna tovarna in železniška postaja, kjer nalagajo pridobljeno blago. Na jezerski obali Malý Budjavo je postavljena montanišna postaja za akademsko znanost. Ta ima tu postavljen kemični in mineraloški laboratorij, kjer analizirajo najdbe raznih rud na polotoku Kuola. Ta postaja ima centralno kurjavo, vodovod in kanalizacijo. Kot v mestu srednje Evrope.

Danes ima to mesto, ki leži na 68. stopinji severne širine (300 km severneje od polarne krožnice), nad 30.000 prebivalcev. Pred tremi leti pa je bila tu še pušča. Leži na lepi planoti, na obrežju reke Belaja, ki teče iz jezera Bolšoj Budjavo. Rudnik apatita za posluje trenutno nad 13.000 delavcev. Ti pa imajo na razpolago 16 velikih zgradb — obednic, parno kopal, parne pralnice, zračni kino, razne klube in kulturna društva. Pa tudi velika prirodna parka služita potrebam prebivalcev.

POTOPLJEN ZAKLAD

Kakor javlja nizozemski list, kanjio dvigniti v bližini otoka Terschelling zaklad zlata in srebra, ki leži na morskem dnu že od l. 1799. Ta je namreč spravljen v trupu neke angleške ladje, ki je v oktobru l. 1799. peljala proti Hamburgu zaklad v vrednosti nekaj milijonov. Ta denar je bil namenjen hamburškim bankam, katerim je zaradi trgovske krize pretil polom. Ladja pa, ki se je odpravila iz Jar-moutha je 10. oktobra privozila v bližino otoka Terschellinga, tu začela v skalo ter se potopila. Izmed 273 mož, ki jih je imela posadka, je ostal živ le ladijski kuhar, pa še ta je naslednjega dne, ko je izpovedal vso nezrečo, umrl. Trup leži v bližini nizozemske obale, zatorej pripada potopljeno bogastvo Nizozemski, ki ga je že v letih 1880 in 1801 poskušala dvigniti. In ob tej priliki ga je v resnici že dvignila precejšnje svoto. Ker pa se trup zmerom bolj zadira, bo polagoma povsem onemogočeno dviganje zaklada. Zdaj pa je neki industrijeec izumil celo vrsto dvigalnih aparatov, ki bodo tu prav prišli. Na ta način bo Nizozemska sprejela oni denar, katerega so Angleži namenili hamburškim bankam.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN. IN POJASNILA ZA POTOVANJE

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

Na Hltrem Ekspresnem Parniku

PARIS

4. MARCA

24. Marca — 15. Aprila

CHAMPLAIN

18. Februarja — 11. Marca

LAFAYETTE

18. Marca

NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščenega agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

SHIPPING NEWS

15. februarja: Berengaria v Cherbourg

16. februarja: Deutschland v Cherbourg

17. februarja: Europa v Bremen

18. februarja: Champlain v Havre

22. februarja: Bremen v Bremen

25. februarja: Conte di Savoia v Genoa

Majestic v Cherbourg

1. marca: Aquitania v Cherbourg

President Roosevelt v Havre

Albert Ballin v Hamburg

8. marca: Paris v Havre

Saturnia v Trst

Veendam v Boulogne

9. marca: Dresden v Bremen

10. marca: Leviathan v Cherbourg

Hamburg v Hamburg

11. marca: Paris v Havre

Saturnia v Trst

12. marca: Champlain v Havre

13. marca: Rex v Genoa

14. marca: Bremen v Bremen

15. marca: Deutschland v Hamburg

16. marca: Aquitania v Cherbourg

17. marca: Champlain v Havre

18. marca: Rex v Genoa

19. marca: Bremen v Bremen

20. marca: Champlain v Havre

21. marca: Conte di Savoia v Genoa

22. marca: Europa v Bremen

23. marca: Manhattan v Havre

24. marca: Paris v Havre

25. marca: Champlain v Cherbourg

26. marca: Augustus v Genoa

27. marca: Albert Ballin v Hamburg

30. marca: Bremen v Bremen

31. marca: Olympic v Cherbourg

1. aprila: Rex v Genoa

Champlain v Havre

5. aprila: Aquitania v Cherbourg

Hamburg v Hamburg

7. aprila: Europa v Bremen

8. aprila: Ile de France v Havre

Conte di Savoia v Genoa

12. aprila: Champlain v Havre

13. aprila: Deutschland v Hamburg

14. aprila: Statedam v Boulogne

Saturnia v Trst

15. aprila: Paris v Havre

Bremen v Bremen

18. aprila: Majestic v Cherbourg

19. aprila: Bremen v Havre

New York v Hamburg

21. aprila: Olympic v Cherbourg

Mauretania v Cherbourg

22. aprila: Champlain v Havre

Roma v Genoa

25. aprila: Leviathan v Cherbourg

Europa v Bremen

26. aprila: Berengaria v Cherbourg

Albert Ballin v Hamburg

Veendam v Boulogne

29. aprila: Ile de France v Havre

Augustus v Genoa

POZOR

Naša zaloga Blaznikovih Pratik je pošla. — V zalogi imamo še Slovensko-Amerikanski Koledar, ki stane samo 50 centov.

Uprava Glas Naroda

7 Dni do JUGOSLAVIJE

Z NAJHITREJŠIMI PARNIKI NA SVETU

BREMEN-EUROPA

POSEBNI V LAK ob parniku v Bremerhavenu jamči najbolj udobno potovanje v LJUBLJANO. Izborne železniške zveze tudi iz Cherbouga.

IZLET POD OSEBNIM VODSTVOM
S. S BREMEN — 24. Februarja 1933

Za podrobnosti vprašajte kateregakoli lokalnega agenta ali

NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY - NEW YORK